

nr 21

Dolnośląski Ośrodek
Doskonalenia
Nauczycieli
we Wrocławiu
Filie w Jeleniej
Górze, Legnicy,
Wałbrzychu

skrypty belfra

Ks. Piotr Sierzchuła

Świąteczne inspiracje – kartka na święta Bożego Narodzenia

Prezentacja warsztatów plastycznych, które przybliżają wiedzę na temat tradycji i zwyczajów świąt Bożego Narodzenia. Zajęcia stanowią propozycję aktywności twórczej uczniów do wykorzystania nie tylko na lekcji katechezy.

Wprowadzenie

Nauczyciel wyjaśnia uczniom znaczenie symboliki poszczególnych elementów, z których składać się będzie kartka świąteczna.

• historia pocztówki

Co roku na święta Bożego Narodzenia składamy najbliższym życzenia. Dzisiaj większość z nas robi to za pomocą poczty elektronicznej i SMS-ów, ale zwyczaj wysyłania krótkich życzeń świątecznych tradycyjną pocztą ma już długą tradycję. Historia pocztówki (bo o niej mowa) sięga XIX w. Na początku nie cieszyła się zbyt dużą popularnością. Jednak z biegiem czasu, kiedy zaczęły się na niej pojawiać obrazki i krótkie życzenia, stała się jedną z bardziej wyjątkowych form przekazywania wiadomości. Modę na wysyłanie kartek świątecznych zapoczątkował sir Henry Cole, dyrektor Muzeum Wiktorii i Alberta w Londynie, który z braku czasu, zamiast listów z życzeniami, wysłał najbliższym i znajomym rysunek przedstawiający rodzinę wznoszącą toast.¹

• szopka

Nieodzownym elementem kartek świątecznych jest szopka. Tradycję szopek na Boże Narodzenie zawdzięczamy św. Franciszkowi z Asyżu, który jako pierwszy budował szopki z żywymi zwierzętami i ludźmi. W ten sposób pragnął przybliżyć ludziom wydarzenia związane z narodzeniem Chrystusa.

• wieniec adwentowy i świece

Coraz częściej spotykanym elementem świąt jest wieniec adwentowy. Początków jego historii można się doszukiwać w Niemczech, gdzie w XIX w. niemiecki pastor w prowadzonym przez siebie sierocińcu praktykował zapalanie 24 świec przed Bożym Narodzeniem. Zwyczaj ten szybko zaczął rozprzestrzeniać się, a same świece zaczęto zapalać na drewnianym kole przyozdobionym zielonymi gałązkami. Z biegiem czasu zmniejszono liczbę świec z 24, do 4. Liczba ta symbolizowała cztery niedziele Adwentu. Do Kościoła katolickiego tradycję wieńca adwentowego wprowadzili niemieccy katolicy.²

Coraz częściej wianki świąteczne obecne są w naszych domach podczas świąt Bożego Narodzenia. Wtedy dokładana jest piąta świeca, albo w środek wstawia się tylko jedna, większa. Do ozdoby wianków używa się pałeczek cynamonu, plasterów pomarańczy, orzechów, bombek, szyszek oraz gałązek jodły czy świerku.

Potrzebne materiały plastyczne:

- 2 kartki z bloku technicznego formatu A4;
- ołówek;
- nożyczki;
- klej;
- flamastry, kredki, cienkopisy lub markery;
- mały kawałek kartonu;
- dwa różnej wielkości spodki od filiżanek (większy nie przekraczający szerokości kartki A5) lub cyrkiel;

1 Por. <http://www.muzeumetnograficzne.rzeszow.pl/2019/12/31/krotka-historia-pocztowki/> (18.11.2020)

2 Por. <https://www.gosc.pl/doc/1385542.Skad-sie-wzial-wieniec-adwentowy> (16.11.2020)

Instrukcja wykonania kartki świątecznej – krok po kroku

1. SZARFA Z NAPISEM – fragment kolędy „Bóg się rodzi”

Jedną z kartek z bloku technicznego przetnij na dwie równe części, tak by otrzymać dwie mniejsze kartki w formacie A5. Następnie na jednej z nich narysuj wstęgę z napisem „Bóg się rodzi” (zał. 1 i 2). Możesz użyć flamastrów, albo markerów. Wstęga powinna zajmować ok. $\frac{1}{4}$ wysokości kartki A5. Następnie wytnij wstęgę.

Załącznik nr 1.

Załącznik nr 2.

2. WIENIEC

Na drugiej części kartki A5 narysuj duże koło na ok. $\frac{1}{2}$ jej wielkości, a w nim drugie mniejsze tak, by wyszedł zarys wienca świątecznego. Aby właściwie narysować koło, możesz skorzystać ze spodków od filiżanek dwóch różnych wielkości albo użyć cyrkla. Ja użyłem spodka od filiżanki i małego garnuszka (zał. 3 i 4).

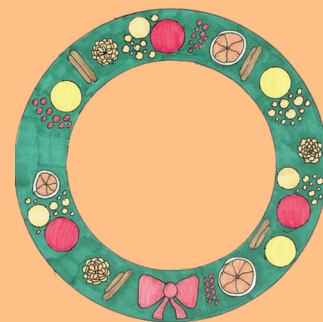
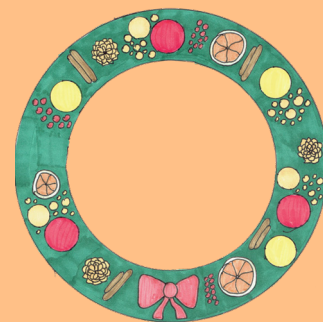
Załącznik nr 3.

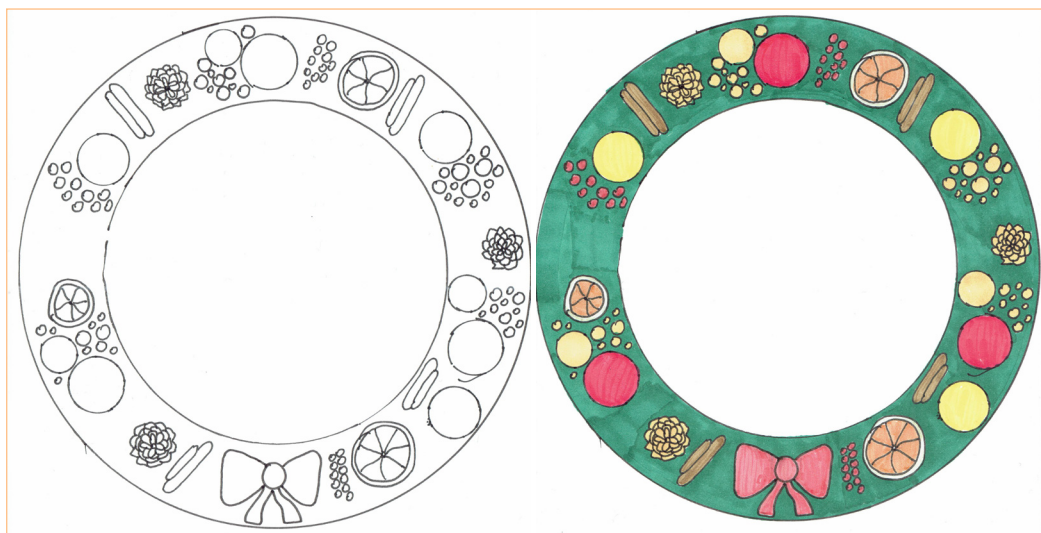

Załącznik nr 4.

3. OZDABIANIE WIENCA

Następnie w przestrzeni pomiędzy dwoma kółkami rysujesz różne elementy wienca świątecznego: np. wstążki, szyszki, plastry suszonych pomarańczy, bombki, laski cynamonu, gałęzie ostrokrzewu (zał. 5). Gdy już masz gotowy rysunek wienca wraz z elementami służącymi do jego przyozdobienia, przystępujesz do jego pokolorowania. W tym celu można użyć flamastrów, cienkopisów, kredek, markerów. (zał. 6) Gotowy wieniec wytnij.

Załącznik nr 5.

Załącznik nr 6.

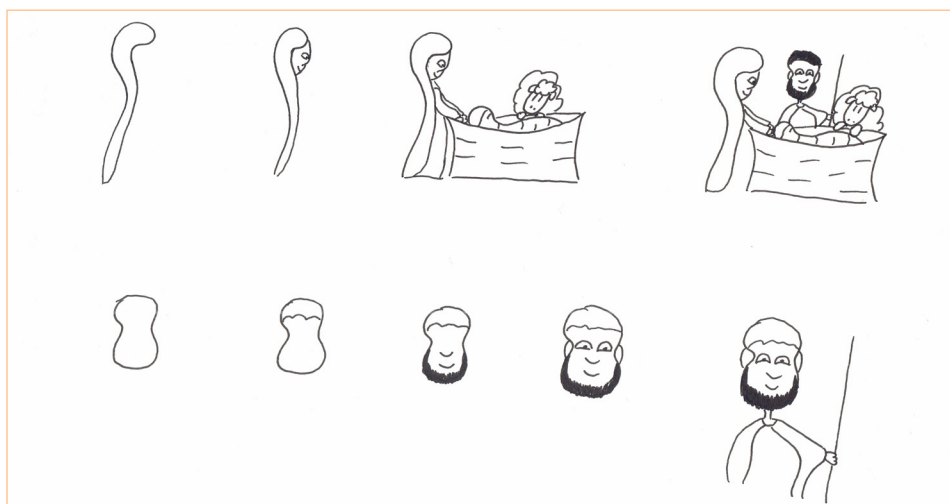
4. SZOPKA NA OKŁADCE KARTKI

Drugą kartkę z bloku technicznego zginasz na pół tak, by wyszła książeczka w formacie A5. Gotowy wieniec świąteczny przykładasz do strony tytułowej na dole kartki i lekko ołówkiem obrysowujesz jego wewnętrzną część. Odkładasz wieniec i w środku namalowanego kółka rysujesz żłóbek z Maryją, Józefem, Jezusem i owieczką (zał. 7 i 8).

Po narysowaniu Świętej Rodziny i owieczki przyozdabiasz wolną przestrzeń w środku kółka płatkami śniegu (ładny efekt dadzą jasno niebieskie kropki). Następnie gumką ścierasz ślad kółka narysowany ołówkiem.

Załącznik nr 7.

Załącznik nr 8.

5. POŁĄCZENIE WSZYSTKICH ELEMENTÓW KARTKI

Do wyciętego wieńca i napisu na wstędze przylepiamy małe kawałki kartonu z ich drugiej strony, by uzyskać dodatkowy efekt przestrzenny. Następnie odkryte kawałki kartonu smarujesz klejem i tak przygotowane elementy przyklejasz do kartki A5 - okładki. Wstęgę z napisem na górze kartki, a wieńiec tak, by stanowił ramkę dla obrazka (zał. 9).

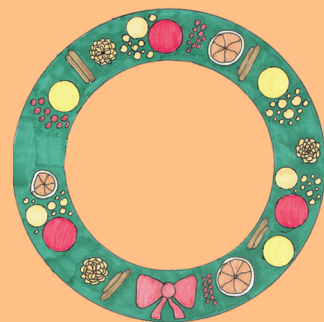
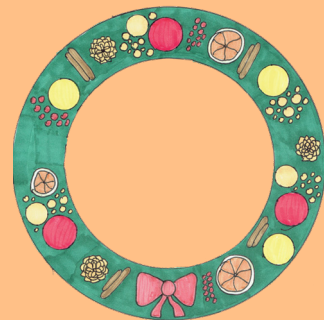

Załącznik nr 9.

Zakończenie

Warto zachęcić uczniów do wysłania przygotowanej przez nich kartki świątecznej bliskiej osobie. Gotowe kartki mogą posłużyć także jako element dekoracji gazetki szkolnej z okazji świąt Bożego Narodzenia.

ks. dr Piotr Sierzchuła

Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu

Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu jest jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Dolnośląskiego, akredytowaną przez Kuratorium Oświaty we Wrocławiu. Posiada siedzibę główną we Wrocławiu oraz Filie w trzech lokalizacjach: w Jeleniej Górze, Legnicy i Wałbrzychu obejmując zasięgiem całe województwo dolnośląskie.

Zajmuje się organizacją i prowadzeniem różnorodnych form doskonalenia kadry kierowniczej szkół i placówek oświatowych oraz nauczycieli. Proponuje realizację programów wsparcia szkół w ich jakościowym rozwoju. Jest organizatorem wydarzeń edukacyjnych o charakterze lokalnym, regionalnym i międzynarodowym. W ramach statutowych zadań prowadzi działalność promocyjno-wydawniczą oraz konsultacje dla nauczycieli. Współpracuje z szeroko pojętym środowiskiem edukacyjnym - instytucjami działającymi na rzecz oświaty, wyższymi uczelniami, pracodawcami.

Zapraszamy dyrektorów szkół i placówek oraz nauczycieli do skorzystania z naszej oferty szkoleniowej. Proponujemy formy tradycyjne i prowadzone zdalnie. Różnorodna problematyka szkoleń zapewni Państwu podnoszenie kompetencji zawodowych w różnych obszarach, również związanych z realizacją kierunków polityki oświatowej państwa i województwa dolnośląskiego. Zapraszamy na stronę dodn.dolnyslask.pl/oferta/

Działamy skutecznie i profesjonalnie. Realizujemy różnorodne formy szkolenia: warsztaty, rady szkoleniowe, seminaria, konferencje i inne wydarzenia edukacyjne

Oferta szkoleń jest różnorodna, z uwzględnieniem zgłoszonych przez Państwa potrzeb. Realizujemy projekty edukacyjne: „Lekcja: Enter”, „Kompetencje 4.0” (polsko-czeski), „Groß und Klein gemeinsam - Dużi i Mali razem. Transgraniczna współpraca dla wspierania edukacji przedszkolnej w zakresie kultury i języka sąsiada (polsko-niemiecki)

Dedykujemy Państwu serię wydawniczą „Skrypty belfra” i „Skrypty metodyczne”

Nie pozostajemy obojętni na bieżące problemy nauczycieli - nasi konsultanci i doradcy metodyczni prowadzą konsultacje indywidualne, w tym on-line

Umożliwiamy szkołom i placówkom uzyskać
Certyfikat Szkoły Wspierającej Uzdolnienia i Certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie.
Jesteśmy realizatorami wielu prestiżowych konkursów: zDolny Ślązak,
Konkurs Wiedzy o Rosji „Białe Noce”, „Gruzja - fascynująca podróż”.

**Zachęcamy do uczestnictwa
w naszych spotkaniach w formule:
Wtorki i Czwartki w DODN - Klub Dyskusyjny Belfra**